

INFORMACIJA O INICIJATIVI EKO FONDA O UVOĐENJU ELEKTRIČNIH I HIBRIDNIH AUTOMOBILA ZA POTREBE JAVNOG SEKTORA

Sektor saobraćaja je drugi najveći izvor emisija ugljen-dioksida (CO₂) u Crnoj Gori sa ukupnim udjelom od cca. 30%. Prema dostupnim podacima iz Nacionalnog izvještaja o klimatskim promjenama i Inventara gasova sa efektom staklene bašte, emisije CO₂ iz saobraćaja u stalnom porastu u proteklih 30 godina, krećući se od 347,86 Gg ekvivalent CO₂ 1990. godine do 807,80 Gg ekvivalent CO₂ 2018. godine. Drumski saobraćaj najviše doprinosi ukupnim emisijama iz saobraćaja, s obzirom na činjenicu da ne postoji avio saobraćaj unutar države, neintenzivan pomorski saobraćaj i niske emisije gasova staklene bašte iz željezničkog saobraćaja.

Prama Strategiji razvoja saobraćaja Crne Gore za period 2019–2035. godine, očekuje se značajan porast drumskih putovanja u budućnosti i to će neizbjegno imati uticaj na efikasnost državne mreže i planiranih auto- puteva. Podaci ukazuju na to da se očekuje porast drumskog saobraćaja za najmanje 45% do 2025, te za dodatnih 25% do 2035. godine. Sve su ovo faktori koji stoje iza uočenog i projektovanog povećanja emisije gasova sa efektom staklene bašte u ovom sektoru.

Neophodnost za preduzimanje konkretnih aktivnosti na smanjenju emisija iz sektora saobraćaja je prepoznato ključnim strateškim dokumentima.

Nacionalna strategija za klimatske promjene navodi saobraćaj kao jedan od najznačajnijih prioriteta za djelovanje u oblasti klimatskih promjena i daje niz mera i ciljnih vrijednosti koje se konkretno odnose na povećanje upotrebe javnog prevoza i promovisanje energetski efikasnijih vozila i električnih vozila za javni i individualni prevoz. Strategija naglašava i potrebu da se poveća otpornost sektora transporta na predviđene klimatske uticaje zbog njegove ranjivosti i ključne uloge koju ima u ekonomskom i socijalnom razvoju zemlje.

Nacionalni energetski i klimatski plan koji u fazi nacrta i čije je donošenje planirao za narednu godinu takođe predviđa set politika i mera koje imaju za cilj smanjenju emisija u sektoru saobraćaja u cilju postizanja novog cilja za smanjenje CO₂ emisija do 2030. godine.

Imajući u vidu navedeno, a kako bi se doprinijelo zaustavljanju trenda povećanja emisija gasova sa efektom staklene bašte u sektoru saobraćaja neophodno je podsticanje nabavke ekološki prihvratljivog vida transporta, posebno u javnom sektoru, u okviru sprovođenja mera za poboljšanje kvaliteta vazduha i unaprjeđenja kvaliteta životne sredine.

Javni sektor ima važnu ulogu u promovisanju e-mobilnosti, a dodjela sredstava od Eko-fonda omogućava mu da stvari finansijski opravdano ulaganje te da tako aktivno doprinosi konceptu e-mobilnosti u njegovoj ranoj fazi razvoja. Eko-fond je izrazio spremnost za obezbjeđenje subvencija za nabavku električnih i hibridnih vozila za javni sektor u iznosu 7.500 EUR za električna vozila, odnosno 4.000 EUR za hibridna vozila.